

18708

การจัดการสารเคมีอันตราย
Hazardous Chemical Management

เพ็ญ ส้มมาร์ตัน

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตทางการจัดการสิ่งแวดล้อม
สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. 2543

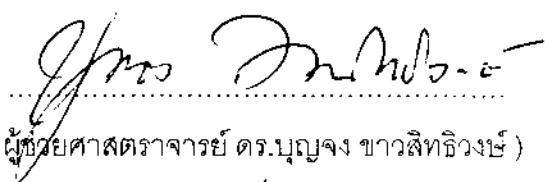
หัวข้อสารนิพนธ์

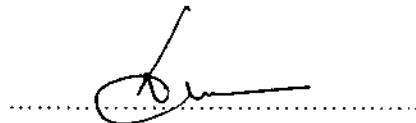
การจัดการสารเคมีอันตราย

โดย

เพ็ญ ส้มมาลัย

สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์ อนุมัติให้สารนิพนธ์ (3 หน่วยกิต) ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์วนหาบัณฑิตทางการจัดการสิ่งแวดล้อม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญจง ขาวสิทธิ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร แสงซิษย์)
ผู้อำนวยการ
หลักสูตรบัณฑิตศึกษาทางการจัดการสิ่งแวดล้อม

วันที่ ๒๕ ๗ ๘ ๒๕๔๓

หัวข้อสารนิพนธ์ การจัดการสารเคมีอันตราย

ชื่อผู้ศึกษา เพ็ญ สัมมารัตน์
ชื่อสถาบัน สำนักพัฒนาบ้านพิทักษ์ฯ สถาบันบ้านพิทักษ์ฯพัฒนาบริหารศาสตร์
ปี 2543

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวทางการจัดการสารเคมีอันตรายของไทย เป็นการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย และแนวทางการจัดการ ผลกระทบของสารเคมีอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม แนวทางการป้องกันอันตรายสำหรับสารเคมีอันตรายแต่ละประเภท กฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสารเคมีอันตรายในสถานที่ทำงานของประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่า ในแต่ละปีมีการนำเข้าสารเคมีอันตรายมาใช้มากขึ้น โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม นอกจากนี้ยังพบว่ามีปัญหาจากการใช้สารเคมีในสถานที่ทำงานอย่างไม่ถูกต้อง ปัญหาการเก็บ ขยะ ผลิตและใช้ ก่อให้เกิดอันตรายและอุบัติภัยต่อพนักงานผู้ปฏิบัติและส่งผลต่อประชาชน โดยส่วนรวมอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องเกิดโรคเนื่องจากการประกอบอาชีพต่างๆ มากมายโดยเฉพาะผู้ทำงานในสถานประกอบการ สำหรับเกษตรกรก็มีการใช้สารเคมีอันตรายในการปราบศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น ทำให้สารเคมีเหล่านี้ตกค้างอยู่ในห่วงโซ่อานาจ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยส่วนรวม ปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข ในทันที อย่างไรก็ได้มั่ว่าประเทศไทยจะมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารเคมีอันตราย แต่ก็ยังขาดการประสานงานในเรื่องข้อมูลและความร่วมมือในระดับองค์กร นอกจากนี้เราต้องมีมาตรการที่เข้มงวดในการจำกัดปริมาณและชนิดของสารเคมีอันตราย และกำหนดบทลงโทษอย่างสมเหตุสมผล แก่ผู้ที่ลักครอบนำเข้าสารเคมีอันตรายเข้าประเทศ ในขณะเดียวกัน ปัญหาอาชีวอนามัยของบุคคลผู้ที่ประกอบการในสถานที่ทำงานต่างๆ จะต้องได้รับการแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาสารนิพนธ์ในครั้งนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญจง ขาวสิทธิ์วิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำ หนังสือ ข้อมูล
และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนท่านอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสานวิชาความรู้ให้แก่
ข้าพเจ้าและนักศึกษาทุกคน รวมทั้งการส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม การควบคุมมลพิษ กระทรวง
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวง
สาธารณสุข กองวิทยาการ กรมวิทยาศาสตร์ทหารบก สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน กรม
สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ที่เอื้อเพื่อสถานที่ค้นคว้า
ข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสารเคมีอันตรายของหน่วยงานนั้นๆ

นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณบิดา มารดา พี่สาวและทุกคนในครอบครัว เพื่อนๆ พี่ช่าง ฯลฯ ที่
ช่วยเป็นกำลังใจมาตลอด พร้อมทั้งขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดของคณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยแห่งชาติ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักบริหารสารการพัฒนา สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณ
อย่างสูงมาก ณ โอกาสนี้

เพ็ญ ส้มมาตัน

พฤษภาคม 2543